

Guinardó

Graziella Moreno i Albert Figueras

Graziella Moreno

Papallones cap a la llum

Tota la vida he estat un covard, ho reconec, i la veritat és que mai no he fet res per canviar-ho. Abaixo la mirada cap a les meves mans, de pell aspra, de dits gruixuts i ferits per la feina, mans que a la llum dels fanals del carrer semblen diferents. Com si no fossin les meves. Ja fa dies que em tremolen una mica, però crec que aquesta nit no podria agafar una copa sense deixar-la caure.

Fa estona que estic assegut a la furgoneta, esperant l'Àlex. Tinc a la vista el nou bordell, «l'hotel de l'amor», com l'anomenen ara, en comptes de dir-li, com el que és, un lloc per cardar i prou. Diuen que com més cara és l'habitació, més miralls té perquè puguis veure't el cul des de tots els angles. A la Nàdia li feia gràcia anar-hi, però mai no li vaig donar el gust, massa miralls.

Ja m'ho deia la mare, això de covard, i ho feia amb un punt de tristor, fent una ganyota, aguantant la cigarreta amb els llavis, com si fos una malaltia, alguna cosa lletja que feia vergonya. Amb els anys, ja no ho veia així. Jo no era com els meus germans, més agosarats, més decidits, que sortien de l'escola, això quan hi anaven, cap al parc del Guinardó, a fumar porros, a magrejar les noies, a ficar-se en baralles absurdes, i més endavant, a robar motos i el que es posés per davant. Potser per això, perquè soc un covard, encara soc viu, i ells ja fa anys que fan malves: a en Joan el va matar la sida, i a en Miquel, un tret al cap en un atracament, posant el punt final a

les seves carreres cap a l'infern. Com diu la cançó dels Pink Floyd, «Run Like Hell». La mare no ho va veure, un càncer de pulmó se la va emportar abans que pogués plorar els seus fills.

—Ara t'has quedat sol, noi —em va dir un veí que va venir a l'enterrament d'en Miquel. Vaig fer que sí amb el cap, però hauria d'haver-li dit que, de fet, sempre he estat sol.

El vent es cola pels carrers i buida les papereres fent rodolar per terra les ampolles i les llaunes. Les dues de la matinada i no es veu ni una ànima. El barri, amb cada cop més turistes durant el dia, ha recuperat per unes hores la tranquil·litat de la meva infantesa. Abans, quan hi havia sarau, sempre sabies de què anava, a qui podies trobar i, sobretot, amb qui no convenia creuar la mirada. Ara, a més dels turistes, és ple de nous immigrants que busquen un lloc allunyat del centre de la ciutat, ja no coneixes ningú, però sembla que això és bo per a la ciutat; encara hem de donar les gràcies, perquè, com diuen els «macos» de l'ajuntament, el Guinardó s'està convertint en un barri multicultural. Quins collons.

A sobre d'un banc proper algú ha deixat oblidat un ram de flors blanques i vermelles. Sembla dels cars, dels que compres a la dona quan vols fer-te perdonar, encara que sàpigues que l'has cagat per enèsima vegada i que ella ja et mira sense veure't, com si fossis transparent. Potser això és el que volia fer el pare, demanar perdó i arreglar les coses amb la mare, però va acabar fugint a París quan jo vaig néixer amb una paia rossa i mamelluda que treballava a la floristeria. Això m'han dit sempre. La mare no va demanar el divorci perquè esperava cobrar la pensió de viudetat quan «aquell cabró la dinyés», però el destí encara va ser més cabró: primer va morir ella, i sí, algú va cobrar la pensió, ell. Potser encara la cobra. No m'importa gaire, la veritat. Torno a mirar el ram i penso que me'l podria

emportar abans que acabi al contenidor, però seria una estupidesa. La Nàdia fa temps que no hi és i les putes no et fan descompte per unes flors.

Badallo i em frego els ulls amb les mans. No hauria de ser aquí, recordant les misèries de la família, de fet hauria de ser al llit, intentant dormir. Fa bastant temps que les meves nits estan plenes de malsons. Cony amb l'Àlex, la que ha liat.

Demà, com cada dia, a les vuit, pujaré la persiana del taller, acabaré d'arreglar la moto d'en Pere i trucaré a en Washington Napoleón (mare meva, quins noms tenen aquesta gent) per dir-li que no puc fer res més per la seva furgoneta. I tornaré a la meva vida normal, espero. «Tot té remei, menys la mort», sentenciava la mare quan ja començava a estar malalta, i afegia:

—Quan jo no hi sigui, hauràs de tenir cura dels teus germans.

—Ni parlar-ne, encara has de donar molta guerra —li contestava jo.

Ella negava amb el cap:

—Et necessiten, són com les papallones que van cap a la llum dels fanals, es pensen que és la lluna i no saben què fer, fan voltes i voltes i al final es queden allà fins que es moren. Els teus germans sempre han volgut la lluna. Tu tens els peus a terra.

Poso les mans sota el seient i m'asseguro que la motxilla continua allà, on l'he posada quan he anat a buscar la furgoneta. Era de la Nàdia. Va quedar oblidada dintre l'armari. Els primers dies m'estirava al llit, obria la cremallera i l'olorava. Encara en conservava l'essència, el seu perfum. Si tancava els ulls, gairebé podia sentir-la al meu costat, nua, després de sortir de la dutxa, els cabells encara mullats, fent aquell mig somriure que em tornava boig. I recordava com començava a acaronar-li els pits, a dibuixar-li amb els llavis línies invisibles a la pell, i ella gemegava, obria les cames i arquejava

l'esquena deixant-se anar. Durant un temps, aquests records em van servir de consol, fins que un dia vaig decidir rentar la motxilla per eliminar qualsevol rastre del seu perfum. No podia llençar-la, encara no. I avui l'he feta servir.

Miro l'hora:

—Hòstia, puta! —dic en veu alta.

Potser ho fa expressament, això de fer-me esperar. O senzillament perquè va a la seva, com ha fet sempre. Els meus germans deien que un dia trobarien l'Àlex en un racó del parc, amb la cara i el cos rebentats a hòsties i la cigala tallada a trossets; no suportaven la seva suficiència, els seus aires de senyor, de paio que movia calses sense embrutar-se les mans. En Miquel li donava la culpa de les addicions d'en Joan i, fins i tot, hi havia qui estava convençut que tenia alguna cosa a veure amb la mort d'en Miquel, encara que no de forma directa. Un cas que va quedar sense resoldre als arxius de la policia. A mi m'estranyava de l'Àlex, *el Rules*. Sempre havia estat un delinqüent de perfil baix, dels que vivien aprofitant-se de les misèries dels altres i poca cosa més. El meu tracte amb ell sempre havia estat escàs, només li arreglava les motos sense fer preguntes i, tot s'ha de dir, sempre pagava. Per això em vaig sorprendre el dia que va entrar per la porta del taller i va anunciar:

—Hola, necessito que m'ajudis.

L'hauria d'haver engegat a fer punyetes, però em vaig limitar a seguir endreçant les eines, sense fer-li cas. Estava cansat, amb ganes d'anar-me'n cap a casa i oblidar-me d'un dia gris, de poca feina i menys diners. Si fa no fa, com tots.

Es va acostar cap a mi i em va mirar, buscant les paraules. El Rules és conegut com el paio capaç d'aconseguir qualsevol merda que hi hagi al mercat: èxtasis, *speed*, cristall, píndola de l'amor, *ketamina*, el que sigui, de tots els colors i formes. Una feina relativament còmoda,

té molts clients dels barris bons de Barcelona que van fins al Guinardó a comprar material per aguantar la festa del cap de setmana.

—He de marxar per un temps, necessito pasta.

El vaig mirar amb desgana. Anava abrigat fins al coll, como si fóssim al Pirineu, i això que començava el mes d'abril i l'aire ja feia olor de primavera. Com sempre, ben arreglat, però amb una bossa de plàstic verd a la mà, lligada per les nanses, que desentonava amb el conjunt. No feia gaire bona cara, se'l veia tens, encara que somreia amb totes les dents, un somriure d'anunci, però els seus ulls explicaven una altra història.

—Deixa'm em pau, no tinc ganes de ficar-me en els teus merders, ja en tinc prou amb els meus. —Vaig tancar la caixa de les eines.

—Hi ha uns paios que em demanen diners i no els tinc. Ja saps com va això.

—No tinc ni idea de com va, i ni ganes de tenir-ne. No vull que m'expliquis res.

—Aquest cop tindrè problemes si no pago, t'ho juro. —Se li va trencar la veu.

El vaig observar.

—Se't nota cagat, sí, però t'equivoques de persona. Com pots veure, el negoci va igual de bé que sempre. —«O sigui, una puta merda», vaig pensar.

—No et demano diners, només que em guardis això per uns dies. —Em va allargar la bossa—. Et recompensaré, t'ho prometo.

—Què és?

—Has dit que no volies que t'expliqués res. És un deute que tinc, t'ho juro, necessito temps per aconseguir la pasta. Haig de marxar i... —De nou aquell somriure—. No estaria tranquil si ho deixés a casa. És... un regal. —Suposo que va veure la meva expressió d'incrèdilitat, perquè va continuar—: Quan torni t'avisaré i el vindré a buscar. T'ho demano pels vells temps.

—Tu i jo no hem estat mai amics. A més, els vells temps estan morts i enterrats —vaig fer, malhumorat—. Com els meus germans.

—Som del barri, collons, ens coneixem de tota la vida. No recordes quan venies a casa a veure la tele amb en Joan i en Miquel? I quan...

El vaig interrompre:

—Prou, no cal que em vinguis amb romanços ni que em passis la mà per la cara amb la història que en aquella època la teva família era l'única que tenia televisor i que nosaltres érem pobres com rates. Ha plogut massa.

—Perdona. —Es va posar una mà al pit—. Ets l'única persona que em pot ajudar. És l'últim favor que et demano, vull passar pàgina i començar de nou.

Això sí que no s'ho creia ningú, però no tenia ganes de discutir i quedava clar que no me'l trauria de sobre. Potser no m'anirien malament alguns calés; la gent vol que li arreglis el cotxe o la moto i tots prometen pagar quan cobrin, però això passa molt de tard en tard. Vaig allargar la mà per agafar-li la bossa. No pesava gaire. La vaig obrir. A dintre hi havia el que semblava una capsa de sabates de nen petit, tancada amb cinta adhesiva marró, i res més. Vaig sentir al cap la veu d'en Miquel que em deia que no fos imbècil i que li tornés la bossa, que no m'hi fiqués, però com que no crec en els fantasmes no li vaig fer cas.

—D'acord, però no triguis gaire, no vull tenir problemes.

—Sabia que podia confiar en tu. —El somriure era més autèntic—. Quan tingui els diners et trucaré i passo a recollir-ho. Eh... Vols alguna cosa per empalmar-te? Tinc unes *rules* que són... —Vaig fer que no amb el cap—. Llavors ja toco el dos, i si algú et pregunta, no ens hem vist.

—Qui et busca?

—Païos d'aquests que es posen histèrics per quatre merdes. —Va arronsar les espatlles, però el somriure havia perdut naturalitat—. Te'n dec una. —I va marxar.

Al cap d'una setmana vaig tenir una altra visita. Estava barallant-me amb la moto d'en Pere quan va entrar una parella de mossos d'uniforme. Volien saber si havia vist l'Àlex. No sabia si els policies entraven en la categoria de les persones a les quals s'havia referit, però vaig decidir que possiblement sí. La capsa que m'havia donat era a dintre del congelador, darrere de la bossa de llagostins comprats per Nadal i que no havia tastat. Qualsevol pot tenir un capritx ridícul, i més quan vius sol i saps que ningú no vindrà a dinar amb tu. La pena és que no vaig tenir esma de cruspír-me'ls i allà seguien. De manera que els vaig dir als uniformats que no en sabia res i tampoc no van insistir gaire.

Com era d'esperar, els veïns que em van veure parlar amb els mossos van començar a mostrar molt d'interès per saber de què anava la cosa. Això va portar els comentaris de sempre: el preu dels lloguers, el sarau de la plaça Catalana, els borratxos que no deixen dormir els caps de setmana, els petits furts.

—Mira, mira —em va dir la Mercè.

Es va aixecar la màniga i em va ensenyar el braç, ple de picades vermelles.

—Són xinxes —va aclarir—. Les tenim per tota la casa i el meu fill encara està pitjor. Els ocupes aquells que tenien no sé quants gossos n'han deixat l'escala plena i ningú no fa res —es va lamentar.

—Volen que marxeu per fer un altre hotel, potser ho hauríeu de pensar, ja no tens edat d'aguantar segons què.

—Tinc vuitanta-nou anys, noi, he nascut en aquella escala i allà em moriré —va dir, indignada—. M'hauran de treure amb els peus per endavant. Saps què ens van oferir, aquests estrangers que s'ho volen quedar, els de

l'altre hotel? Un pis a la Sagrera de cinquanta metres, això van dir. I saps què vaig contestar?

—Que se'l fiquin al cul?

—Exacte, noi. —Un somriure va il·luminar el seu rostre i per un instant va tornar a ser la dona guapa del barri que tenia una retirada a la Marilyn Monroe amb qui tots havíem somiat quan érem adolescents.

Sento uns copets al vidre de la finestra del copilot i faig un bot. Veig l'Àlex que em fa gestos perquè li obri la porta. Agafo aire.

—M'ha costat una mica arribar, he hagut d'anar a veure uns paios... —diu quan ja és a dintre—. Tens la bossa? —Faig que sí amb el cap—. De puta mare, on és?

Se'l veu molt més animat, més segur que fa un mes, fins i tot diria que fa més bon color, como si hagués passat una temporadeta a la platja. No hi entenc de marques de roba, però té bona pinta, i sembla que s'ha aclarit els cabells. Fico les mans a sota el meu seient, trec la motxilla de la Nàdia i l'hi allargo:

—Té, ho vaig posar aquí dintre. Has de saber que els mossos van venir preguntant per tu.

Em mira amb prevenció.

—I què vas dir?

—Res, que no sabia res de tu, tampoc no van insistir gaire.

—Millor, no tinc res amb ells, però ja saps com són, uns tocacollons. Ara et donaré la teva recompensa. —Es fica la mà a la butxaca interior de la jaqueta.

—Aquest mes que has estat fora han passat moltes coses al barri. Fins i tot han sortit a la premsa, el Guinardó sempre en portada. —El meu somriure no arriba als ulls—. La noia que estava en coma, la que van trobar a l'habitació de l'hotel plena de droga fins al cul, ha mort. Sembla que era la filla d'un magnat d'un país d'aquests de l'Europa de l'Est, no en recordo el nom, acaba en *istan*, tots semblen iguals. Han buscat

les pessigolles a tothom, sobretot a la gent de l'hotel que va organitzar la festa d'aniversari de la noia, perquè algú va portar les drogues. De les que no són fàcils de trobar.

L'Àlex m'observa en silenci, la mà encara a la butxaca, els ulls seriosos sense cap somriure. Sembla que el bronzejat s'ha esvaït una mica. Deixo de mirar-lo i contemplo la nit i les branques dels arbres que es mouen per efecte del vent. Torno a agafar aire.

—Però no només busquen a qui va portar les pastilletes, sinó que sembla que algú, aprofitant que la noia començava a tenir el mal viatge, es va emportar de l'habitació el regal d'aniversari del papa. Un bon regal. Una joia antiga. —Noto com les mans em comencen a tremolar i les poso sobre les cames—. Joieria de la fina, de fa dos segles, diuen.

M'obligo a mirar-lo i em quedo glaçat. Això no m'ho esperava. L'Alex té una pistola negra a les mans i, sense pressa, me la posa a l'orella. El fred del metall m'arriba al cervell.

—És impossible que el robatori hagi sortit als diaris, no els interessa que se sàpiga. —Ensenya les dents en una ganyota—. Fill de puta, amb qui has parlat?

Tinc la boca seca i la meva veu és ronca.

—Ells van venir a buscar-me, sabien que tu havies portat la droga a la festa i van lligar caps. No hi havia ningú tan imbècil per robar aquesta joia. Això és massa gros per a tu. Aquests païos són gent molt perillosa, els hi vaig haver de donar. La capsa que tens ara està plena de cotó i diaris vells. Què volies que fes, collons?! Jo no et dec res, hòstia!

La seva mirada és freda i mira més enllà de mi.

—Ara t'hauré de pelar, vull que sàpigues que anava a fer-ho igualment, un cop m'haguessis donat la capsa ja no em servies per a res. Ets un merda seca, sempre ho has estat, gairebé com els teus germans, però més

cagat, més covard. Jo no cobraré, però tu no sortiràs viu d'aquí. És el càstig per als traïdors.

Estic a punt de preguntar-li si va tenir alguna cosa a veure amb la mort d'en Miquel, potser és l'última oportunitat que tinc de fer-ho, quan se sent una veu que prové del seient de darrere.

—Abaixa la pistola. —El Rules es queda glaçat—. He dit que abaixis la pistola.

Obeeix a poc a poc i una mà li agafa l'arma i la fa desaparèixer. Ara apareix una altra pistola, més gran i més llarga, amorrada al clatell de l'Àlex.

—Has complert amb el tracte. Pots sortir de la furgoneta —continua la veu—. Ves-te'n a casa, te la tornarem ben neta quan acabem la feina. Et recompensarem.

—Què?! Què vol dir això?! Qui parla?! —crida l'Àlex. Ara és ell a qui li tremolen les mans.

Amb la mà a la porta parlo sense mirar ningú:

—No vull la furgoneta, ni els vostres diners. Espero no saber res més de vosaltres.

—No! No em deixis aquí! Fill de puta! Judes! No em deixis, no em deixis!

Com si em moguéssim a càmera lenta, surto al carrer i tanco la porta amb cura. M'aparto una mica. El vent em xiula a les orelles i una bossa de plàstic balla una dansa boja al meu voltant. Llavors ho sento. Un soroll sord, esmorteït. Deixo anar l'aire dels pulmons i començo a caminar, al principi a poc a poc i després cada vegada més ràpid. Estic suant, tot i el vent, i el cor em va a cent. Penso que sí, que soc un Judes, que potser podia haver actuat de forma diferent, haver parlat amb la policia o haver marxat ben lluny. Qualsevol cosa abans que entregar-lo als seus botxins. Hauré de viure amb això, no me'n queda una altra, em dic. No he recuperat la motxilla de la Nàdia, ni tampoc no sabré mai si l'Àlex va tenir alguna cosa a veure amb la mort del meu germà, però ja no té remei. Potser sigui millor així.

Enfilo el carrer de casa i miro el cel nocturn. No hi ha núvols, la lluna és gairebé plena. I si tanco els ulls, em sembla veure el rostre d'en Miquel, el d'en Joan, el de la mare, el dels amics del Guinardó que ja no hi són, el dels fantasmes en què no crec però que m'acompanyen sempre. I això fa que em senti més tranquil, més acompanyat i, sí, una mica menys covard.

